

3ος Μεσσηνιακός πόλεμος: μια τελευταία προσπάθεια

[/ Πεμπτούσια](#)

Οι Μεσσήνιοι πάντα είχαν όνειρο να δουν τα εδάφη της πατρίδας τους ελεύθερα, να γίνουν κύριοι και αφέντες των περιοχών των προγόνων τους, να ξεφύγουν από τον ζυγό των Σπαρτιατών. Όμως κάτι τέτοιο φάνταζε πια εξωπραγματικό. Μετά τον 2^ο Μεσσηνιακό Πόλεμο, ολόκληρη η Μεσσηνία, ακόμα και το φρούριο της Είρας, το οποίο οι Μεσσήνιοι το είχαν υπερασπιστεί τόσο γενναία όλα αυτά τα χρόνια, είχε πέσει στα χέρια των Σπαρτιατών.

Κάποιοι Μεσσήνιοι έγιναν είλωτες, σκλάβοι των Σπαρτιατών. Άλλοι εγκατέλειψαν την πατρίδα τους και κατέφυγαν στην Ηλεία και από κει σε μια παραθαλάσσια πόλη της Σικελίας, τη Ζάγκλη. Εκεί κατάφεραν να εγκατασταθούν για πολλά χρόνια χάρη στον άρχοντα Αναξίλα, ο οποίος καταγόταν από τη Μεσσηνία.

Και ο Αριστομένης, ο Μεσσήνιος ήρωας και ηγέτης που είχε κατορθώσει τόσα πολλά και θεωρούνταν ο γενναιότερος όλων; Αυτός, μετά τον 2^ο Μεσσηνιακό Πόλεμο ζήτησε τη βοήθεια του βασιλιά των Αρκάδων, Αριστοκράτη. Μάταια όμως τον παρακάλεσε. Ο Αριστοκράτης είχε ήδη συμμαχήσει με τους Σπαρτιάτες. Απογοητευμένος και καταπονημένος ο Αριστομένης, κατέφυγε και εγκαταστάθηκε στη Ρόδο. Η κόρη του είχε παντρευτεί τον βασιλιά του νησιού, Δαμάγητο, και έτσι μπόρεσε να ζήσει εκεί τα τελευταία χρόνια της ζωής του, αναπολώντας το όνειρο του, την απελευθέρωση της αγαπημένης του πατρίδας.

Η ταφή του έγινε με πολλές τιμές. Η φήμη του θανάτου του διαδόθηκε σε όλο τον τότε ελλαδικό χώρο. Το όνομα του και η ιστορία του έγιναν θρύλος. Τα

Ἰχίλλέα στην Τροία. Και το όνειρο
, αλλά συνέχεια στριφογύριζε στο

Ἦσπου μια μέρα, το 464 π. Χ.

έναν σεισμό τράνταξε ολόκληρη τη Λακωνία. Τα όμορφα κτίρια της Σπάρτης μετατράπηκαν σε ερείπια. Και τότε η ελπίδα φώτισε τις καρδιές των σκλάβων. Ἐπρεπε να εκμεταλλευτούν την κατάσταση και να διεκδικήσουν την ελευθερία τους για μια ακόμα φορά. Η επανάσταση και η μάχη για την απελευθέρωση της Μεσσηνίας είχε αρχίσει.

Οι επαναστάτες οργανώθηκαν, πήραν τα όπλα, ξανάφτιαξαν όσο πιο γρήγορα μπορούσαν το φρούριο της Ιθώμης, το φρούριο που είχε προστατεύσει για πολλά χρόνια τους προγόνους τους στο παρελθόν, και κλείστηκαν μέσα σ' αυτό. Οι Σπαρτιάτες τους πολιορκήσαν αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Η ελπίδα για ελευθερία έκανε τους Μεσσήνιους πιο δυνατούς, πιο γενναίους. Ἐτσι, οι Σπαρτιάτες αναγκάστηκαν να ζητήσουν τη βοήθεια των Αθηναίων, με τους οποίους εκείνο τον καιρό, μετά τους περσικούς πολέμους, ήταν σύμμαχοι. Μόλις όμως έφτασαν οι Αθηναίοι στην περιοχή με αρχηγό τον Κίμωνα, οι Σπαρτιάτες άλλαξαν γνώμη και τους έδιωξαν. Ίσως να ζήλεψαν τη γενναιότητα τους, ίσως να συνειδητοποίησαν ότι δεν χρειάζονταν τη βοήθειά τους, ίσως ακόμα και να φοβήθηκαν μην μεταδοθεί στους πολεμιστές Σπαρτιάτες η ιδέα της δημοκρατίας, η οποία ήταν το πολίτευμα της Αθήνας εκείνο τον καιρό.

Μετά από λίγο, οι Μεσσήνιοι κατάλαβαν ότι το φρούριο τους θα έπεφτε σύντομα.

Πρότειναν λοιπόν ένα συμβιβασμό στους ενθουσιάζοντες τους: αν τους άφηναν να φύγουν τα χέρια των Σπαρτιατών.

Έτσι κι έγινε. Οι Σπαρτιάτες

είχαν πάλι ολόκληρη τη Μεσσηνία υπό την κατοχή τους και οι Μεσσήνιοι έφυγαν και εγκαταστάθηκαν στη Ναύπακτο. Το όνειρό τους όμως και το μίσος τους για τους Σπαρτιάτες δεν έσβησε ποτέ.

Οι Μεσσήνιοι κατάφεραν να γίνουν κατακτητές και κύριοι της περιοχής των προγόνων τους διακόσια ογδόντα επτά χρόνια μετά την άλωση της Είρας. Σ' αυτό τους βοήθησε ο Επαμεινώνδας της Θήβας, ο οποίος κατατρόπωσε τους Σπαρτιάτες σε μια μάχη που έγινε στα Λεύκτρα. Οι Μεσσήνιοι είλωτες, αλλά και αυτοί που είχαν καταφύγει στη Ναύπακτο και σε άλλα μέρη της Ελλάδας, γύρισαν πίσω, στην εύφορη γη τους. Το όνειρό τους είχε πραγματοποιηθεί. Αλλά και η γενναιότητα, τα κατορθώματα και οι μάχες που είχαν δώσει για την πατρίδα τους θα έμεναν για πάντα στην ιστορία, ως παραδείγματα ανδρείας για τις επόμενες γενιές.

Αλ. Σαββόπουλος